

Veelbelovende aanpak voor aarzelende lezers

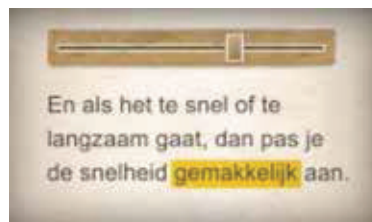
'Yo leo' betekent: 'Ik ben aan het lezen'. Dat kleine zinnetje is de droom van veel ouders, leraren en leesspecialisten. Stel je eens voor dat kinderen zo lekker aan het lezen zijn, dat ze geen zin hebben om te stoppen. De realiteit is voor Nederlandse kinderen vaak anders. Want hoewel hun leesniveau voldoende is, zijn er helaas relatief veel kinderen die nauwelijks aan het lezen te krijgen zijn. Daarom is het de moeite waard om te kijken welke aanpakken hen kunnen motiveren en ondersteunen.

Mieke Urff

Online leesgame

Sinds begin 2013 bestaat er voor het Nederlandse taalgebied een nieuwe leestool: Yoleo. Dit is een online game om lezers tussen 8 en 12 jaar zelfstandiger en met meer plezier te laten lezen. Kinderen worden door het programma op verschillende manieren ondersteund en begrip daardoor veel beter waar het boek over gaat. Dat is tenslotte wat we graag willen bereiken. Een goed niveau van begrip is een cruciale voorwaarde voor schoolsucces en op de iets langere termijn ook voor deelname aan van alles in onze talige maatschappij.

In november 2013 mocht Stichting Dedicon, de producent van Yoleo, de publieksprijs van het Europees Talenlabel voor innovatief onderwijs in ontvangst nemen. Het publiek vond dat Yoleo goed paste bij het thema 'Taal voor ons allemaal',

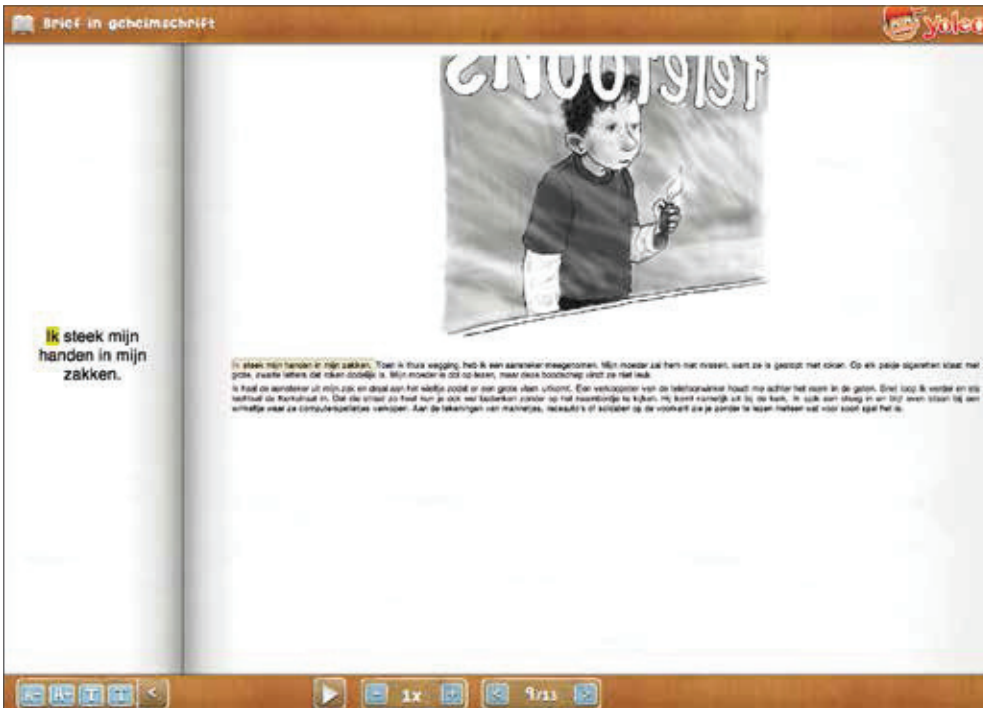
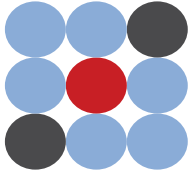

en dat het een waardevolle leesaanpak is voor het onderwijs. De prijs wordt ondersteund door de Europese Unie, het ministerie van OCW en het Europees Platform Internationaliseren in Onderwijs.

Karaokelezen

Op www.yoleo.nl kunnen kinderen kiezen uit ruim 70 populaire jeugdboeken uit de boekenkast. Door online te lezen met behulp van een pc of iPad, verdienen ze punten waarmee ze hun eigen kamer kunnen inrichten of waarmee ze een online spelletje kunnen spelen. Die speelse elementen zijn toegevoegd om kinderen aan het lezen te krijgen en bij de ontwikkeling ervan is een panel van kinderen betrokken. Het lezen op de Yoleo-manier noemen we 'hybride lezen', ook wel 'karaokelezen' genoemd. Dit is een combinatie van het lezen van een soort e-book en het tegelijk luisteren naar de menselijke

Mieke Urff is MA-dyslexiespecialist bij Stichting Dedicon. Zij verzorgt vanuit deze functie diverse trainingen en lezingen. Bij Windesheim OSO is ze werkzaam binnen de master SEN.

Het kleine scherm links zorgt dat lezers niet de weg kwijt raken.

stem die het boek voorleest. De kinderen worden tijdens het lezen bovendien ondersteund door een gekleurd karaokebalkje dat meeloopt met de tekst die wordt voorgelezen. Dit is vooral prettig voor kinderen met dyslexie die nogal eens de weg kwijt raken op een bladzijde. Een andere hulpfunctie is het kleine scherm waarin de zin nog eens apart wordt getoond, ook weer met een gekleurd balkje om het voorgelezen woord aan te geven. De verschillende functies, zoals het leestempo en de grootte van de letters kun je op maat instellen.

Het lezen met ondersteuning op maat maakt dat kinderen met meer plezier lezen, dat ze langer lezen en dat ze boeken kunnen lezen die passen bij hun cognitieve niveau. Dit concluderen de leesspecialisten van Dedicon op basis van het eerste

gebruikersonderzoek en op grond van reacties van ouders, leerkrachten en remedial teachers. Een reactie van een leerling met dyslexie uit groep 6 spreekt boekdelen: "Ik kan nu eindelijk een spannend en mooi boek lezen, zelfs avi-plus en dat gaat volgens mijn dyslexiebegeleidster super. Ik snap het veel beter."

Lezen op je eigen niveau

Dat ouders en kinderen aangeven dat lezen leuker is doordat er nu toegang is tot boeken die bij de leeftijd en de interesse van lezers passen, is echt goed nieuws. De insteek van Yoleo past bij de visie van de werkgroep Jeugdboeken van de Vereniging van Nederlandse Letterkundigen (VVL). Die stelt dat ook kinderen met leesproblemen vooral een 'lekker' boek moeten kiezen, omdat ze dan ervaren dat

boeken leuk zijn. De werkgroep geeft het volgende advies: 'Laat de AVI-aanduiding zoveel mogelijk los buiten de onderwijssituatie en kies een boek dat past bij het interessegebied van een kind'.

Is het dan een bezwaar dat kinderen boeken lezen die ze zelf qua technisch leestempo niet aankunnen? Nee, het kind wordt binnen de Yoleo-omgeving voorgelezen en kan het verhaal volgen en zich goed inleven. Het is erg belangrijk dat ook de lezers bij wie het allemaal nog niet op rolletjes gaat, plezier hebben in het lezen. Het lezen heeft vooral als doel het ontwikkelen van creativiteit en fantasie. Kinderen breiden hun kennis van de wereld op een speelse manier uit en vergroten ook hun woordenschat door boeken te lezen.

TIPS

- Wat vinden dyslexiespecialisten, leerkrachten, ouders en kinderen van lezen met Yoleo? Bekijk de filmpjes op www.youtube.com/ikbenyoleo.
- Kijk voor informatie over schoolpakketten op www.yoleo.nl/scholen.
- Met Yoleo kunnen kinderen ook eenvoudig thuis oefenen met lezen. Wijs ouders op de mogelijkheden.
- Lezen met Yoleo is een mooie aanleiding voor een groepsgesprek over lezen in de toekomst: Bestaan er over 50 jaar nog papieren boeken?

SAMENVATTING

Hoe motiveer je kinderen om meer te lezen? Een nieuwe tool is Yoleo, een online leesgame die gebruik maakt van 'karaokelezen'. Kinderen worden op verschillende manieren ondersteund en begrijpen de tekst daardoor beter. De eerste reacties zijn veelbelovend: "Dyslexie vormt niet langer een drempel om met plezier zelfstandig een boek te lezen".

Yoleo is ontwikkeld door Stichting Dedicon met steun van het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) en het VSB-fonds. Meer informatie over de mogelijkheden voor de inzet van Yoleo binnen het onderwijs staan op www.yoleo.nl.